

Rapport

Datum 2015-10-26

Diarienummer NU

Västra Götalandsregionen

NU-sjukvården/Kanslienhet

Handläggare: Magnus Söderbergh

Telefon: 010-435 36 73

E-post: magnus.soderbergh@vgregion.se

Sommaren 2015

Sommarrapport från NU-sjukvården

Innehåll

Sommarrapport NU-sjukvården 2015	3
Sammanfattning av sommaren	3
Ledningssystem – Sommarplanering 2015	3
Vårdplatskoordinering och handlingsplan vid överbeläggningar.....	4
Vårdplatser under sommaren.....	4
Patientsäkerhet.....	4
Områdenas bild av sommaren	5
Område I.....	5
Område II.....	5
Område III	5
Insatser för att bemanna sommaren	5
Facklig dialog	6
Fackens syn på sommaren	6
Kommunal	6
Vårdförbundet.....	6
SACO	6
Vision	6
Media.....	7
Jämförelse kostnad för personal sommaren 2014 med sommaren 2015.	7
Lärdomar inför framtiden	7
Tabeller och diagram	8
Antalet medarbetare i NU-sjukvården fördelade på sommarmånaderna	15
Övertid.....	15
Sjukfrånvaro juni-augusti	15

Sommarrapport NU-sjukvården 2015

Sammanfattning av sommaren

NU-sjukvården gick in i sommaren 2015 med lägre antal tillgängliga vårdplatser än tidigare. Belastningen på de olika verksamheterna var hög men varierande. Beläggningsgraden har liksom tidigare år varit hög vilket medfört patientsäkerhetsrisker. Antalet registrerade avvikelser har minskat jämfört med tidigare vilket kommer att analyseras.

Verksamheterna har uttryckt att lojal personal har varit en viktig förutsättning för att hantera de utmaningar vi haft.

Samverkan mellan verksamheterna har utvecklats jämfört med tidigare år men kan förbättras ytterligare. Till stora delar har det i år fungerat väl. Jämfört med tidigare år har även samverkan med kommunerna utvecklats vilket ses som en viktig del för att lösa våra gemensamma utmaningar för att erbjuda våra invånare en god och säker vård.

Ledningssystem – Sommarplanering 2015

Ledningssystemet fastställdes 2011 och utgör bas för sommarplaneringen i NU-sjukvården. Planeringen inför sommaren 2015 inleddes under hösten 2014 och bedrevs i huvudsak av sommargruppen (representanter från ledningen och verksamheterna samt fackliga representanter)

Liksom tidigare år har det hållits ett dagligt gemensamt vårdplatskoordineringsmöte. Detta har letts av chefläkare med deltagande från alla verksamheter i NU-sjukvården, vilket skapat en större förståelse för den totala situationen och skapat förutsättningar att gemensamt ta sig an de problem som uppstått.

Varje måndag har sommarsjukhusledningen träffats, inklusive fackliga representanter. Måndagar har även regionala avstämningsmöten per telefon hållits.

På intranätet skapades en verktygslåda för chefer, inte minst som stöd för att hantera bristen på sjuksköterskor som varit stor detta år.

Informationsflödet säkrades genom att det internt lades upp en särskild webbplats där nyhetsartiklar, information och dokument om sommaren samlades. Mediearbetet bedrevs proaktivt.

Vårdplatskoordinering och handlingsplan vid överbeläggningar

Dokumentet "Sjukhusövergripande riktlinjer vid överbeläggningar i NU-sjukvården" utgjorde grund för handlingsplanen vid överbeläggningar. Verksamheterna använde också egna åtgärdsrapporter. En handlingsplan för akut öppnande av vårdplatser sommaren 2015 togs fram men behövde aldrig aktiveras.

Vårdplatser under sommaren

Antalet tillgängliga vårdplatser sommartid har succesivt minskat och var även 2015 färre än önskat på grund av bemanningsläget. Jämfört med sommaren 2014 hade NU-sjukvården denna sommar 38 färre vårdplatser under den period då neddragningarna var som störst. Trots detta har belägningsgraden inte avvikit nämnvärt från 2014. Belägningsgraden har varierat över tid mellan olika verksamheter men var för NU-sjukvården som helhet hög, framför allt mot slutet av sommaren.

Antalet patienter som sökt på akutmottagningarna har varit lägre i år än föregående sommar. Det gäller framförallt patienter under 65 år boende i NU-sjukvårdens upptagningsområde.

Man ser även att andelen patienter som lagts in har minskat något jämfört med föregående sommar, medan medelvårdtiden är något längre sommaren 2015 jämfört med 2014.

NU-sjukvården har upplevt ett gott samarbetsklimat med kommunerna som har försökt, och till stora delar lyckats, att i tid ta hem utskrivningsklara patienter. Samarbetet har sommaren 2015 utvecklats med veckovisa avstämningsmöten till vilka kontaktpersoner från närsjukvårdsgrupper, sjukhusdirektör i tjänst, chefläkare i tjänst och tjänsteman i beredskap har kallats.

Patientsäkerhet

Hög belägningsgrad medför risker för patientsäkerheten och NU-sjukvården har även i år haft en genomsnittsbeläggning över 100 % inom två av tre områden. Från vissa verksamheter har vårdplatsbristen lyfts fram som ett påtagligt patientsäkerhetsproblem.

Det har framkommit oroväckande uppgifter från områdenas rapporter, om att patienter under sommaren skulle ha drabbats av trycksår på grund av tidsbrist hos personalen. Under rådande situation har personalen heller inte haft möjlighet att registrera dessa avvikelser i MedControl Pro.

Antalet rapporterade avvikelser i MedControl Pro där det bedömts ha inträffat eller förelegat risk för vårdskada har succesivt minskat mellan sommaren 2011 och 2015 från 498 till 280 respektive 80 till 62. Detta är ett observandum som bör leda till en djupare analys då det kan bero på en lägre benägenhet att rapportera avvikelser.

På akutmottagningen har utskrivningstiderna av diktat periodvis varit långa. Detta har lyfts som både en patientsäkerhetsrisk och ett arbetsmiljöproblem, och utreds nu.

Patologkliniken har haft förlängda svarstider vilket varit en patientsäkerhetsrisk.

Områdenas bild av sommaren

Den gemensamma planeringen inför sommaren och samarbetet över områdesgränser under sommaren har fungerat väl.

Område I

För området har det varit en ovanlig sommar i och med att beläggningen den första delen av sommaren var lägre än den varit på många år. Detta påverkade område I förmåga att på ett klokt sätt dela med sig av de vårdplatser de faktiskt hade. Senare delen av sommaren var vårdavdelningarna hårt belastade. Framför allt var det kardiologen och MÄVA som var hårt belastade under större delen av sommaren.

Område II

Den första delen av sommaren upplevdes av kirurgkliniken som ansträngd och att den medicinska säkerheten var hotad när patienter som behövde läggas in skickades hem eller vårdades på akutmottagningen. Under samma tid uppfattades samarbetet kring vårdplatser som mindre välfungerande mellan områdena men väl inom området, även om vårdplatskoordineringen tog mycket tid från husjourerna. Utbildningssituationen för AT-läkarna påverkades av den förlängda stängningen.

Område III

Patologkliniken hade på grund av läkarbrist långa svarstider, runt fyra veckor. Sommaren har annars i stort förflutit väl. En framgångsfaktor bedöms schemalagd semesterplanering över fem perioder ha varit.

Insatser för att bemanna sommaren

För att lösa kompetensförsörjningen arbetade NU-sjukvården med en rad aktiviteter, bland annat annonsering på intranätet, i media och i sociala medier. NU-sjukvården har deltagit på vårdmässor, genomfört jobbevent för sjuksköterskor och tagit personlig kontakt med sjuksköterskestudenter i avgångsklasserna på Högskolan Väst. NU-sjukvården tilldelades även i år regionala medel för att anställa nyutexaminerade sjuksköterskor på förstärkt yrkesintroduktion. Exempel på åtgärder för att möta bemanningsproblemen har bland annat varit att chefer arbetat kliniskt samt att man har anställt extra undersköterskor.

Trots stora ansträngningar kvarstod bristen på sjuksköterskor och biomedicinska analytiker. Bemanningföretag anlätades men kunde inte svara upp mot NU-sjukvårdens totala behov. Då många pass inte gick att bemanna beslutade NU-sjukvården att tillämpa särskild sommarersättning för extra arbetspass och förskjutet semester. Kollektivavtal tecknades med Kommunal kring extra ersättning för larmförarna inom ambulansen. 144 medarbetare har helt eller delvis

förskjutit sin lagstadgade semesterrätt utanför juni – augusti. Cirka 268 veckor har förskjutits till en kostnad av cirka 1 485 tkr (exklusive sociala avgifter).

Som del i handlingsplan för akut öppnande av vårdplatser fick avdelningspersonal möjlighet anmäla sitt intresse för beredskapstjänstgöring.

Facklig dialog

Den fackliga dialogen har förts enligt NU-sjukvårdens samverkansavtal. Facklig medverkan i sommargrupp och sommarledningsgrupp har fungerat väl och NU-sjukvården har gemensamt verkat för att lösa uppkomna situationer.

Fackens syn på sommaren

Kommunal

Det har varit en tuff sommar ur arbetsmiljösynpunkt, mycket överbeläggningar vilket har bidragit till sängar i korridorer som har skapat svårarbetade arbetsmiljöer, personal har inte ringts in såsom situationen har krävt. Många av medlemmar har jobbat dubbelpass vilket har slitit enormt. Många övertidspass har redan tidigt på våren varit bokningsbara för personalen vilket i sig är ett brott mot kollektivavtalet. Det har varit mycket frågor angående sommaravtalet, detta avtal har tyvärr varit tolkat på många olika sätt vilket är mycket olyckligt då fler kunde fått ta del av detta avtal då det omfattade alla Kommunals medlemmar.

Vårdförbundet

Utifrån varierande antal överbeläggningar under sommaren är upplevelsen från Vårdförbundets medlemmar att arbetsbelastningen varit tung och påverkat arbetsmiljön negativt. Då ett flertal chefer arbetat kliniskt har man saknat ledning och styrning under vissa perioder. Olika fördelning vad gäller arbetsgivarens ”sommaravtal” har varit en källa till frustration och känsla av orättvisa då man tycker att alla slitit hårt.

SACO

På grund av beläggningssituationen har vi sommartid ökande problem med patientintegriteten. Bland annat sker patientkonsultationer inne på flerbäddssalar och i korridorer. Utlokaliserade patienter medför en ökad arbetsbelastning.

Vision

Det råder brist på medicinska sekreterare på akutmottagningen samtidigt som belastningen var större än övriga året. Många frågor och samtal från avdelningar och krav att skriva ut för verksamheter som inte ingår i akutsekretariatets ordinarie uppdrag. I kombination med sjukskrivningar bland de ordinarie sekreterarna har konsekvenserna blivit att arbetsmiljön varit pressad och att eftersläpningen för utskrivning av diktat tidvis varit uppe i sex veckor.

Media

Sommaren 2015 var relativt lugn utifrån ett medieperspektiv. NU-sjukvården arbetade proaktivt gentemot media såväl inför som under sommaren. Denna sommar liksom sommaren 2014 var antalet frågor till presstjänsten lågt. Varje vecka lades rapporter ut på intranätet och externa webben som speglade det aktuella läget och kommenterades av ledningsansvariga.

Jämförelse kostnad för personal sommaren 2014 med sommaren 2015.

Sammanfattningsvis var kostnaderna för lön och sociala avgifter egen personal och bemanningsföretag, under sommarperioden juni - september 2015, 1,7 procent högre jämfört med motsvarande period föregående år. Med hänsyn tagen till löneökningar enligt avtal är kostnaden sammantaget alltså något lägre 2015 jämfört med 2014.

Totala lönekostnader för NU-sjukvården var ca 1,6 procent högre juni-september 2015 jämfört med motsvarande period 2014, vilket är lägre än 2015 års löneavtalsökning som är cirka 2,5 procent.

Den totala övertidskostnaden för perioden juni-september 2015 ökade med ca 1 mnkr exklusive sociala avgifter eller ca 5 procent. Övertidskostnaden ökade inom område I men minskade inom övriga områden. Den kvalificerade övertiden ökade med 2 mnkr, medan övrig övertid minskade.

Särskild ersättning i form av extra ersättning för arbetspass ökade med 2,3 mnkr inklusive sociala avgifter, vilket innebär nästan en fördubbling av kostnaden jämfört med 2014. Kostnaden för särskild ersättning för förskjuten semester uppgår till 2,1 mnkr för 2015, inklusive sociala avgifter. Denna ersättning användes inte under 2014. Det är främst Område I som använt de extra ersättningarna.

Kostnader för bemanningsföretag var ca 2,9 mnkr högre perioden juni-augusti 2015 jämfört med samma period föregående år. Kostnader för köp av läkare har minskat med 3,4 mnkr, men köp av sjuksköterskor har ökat med 6,5 mnkr. Det är nästan bara område I som använt bemanningssjuksköterskor.

Lärdomar inför framtiden

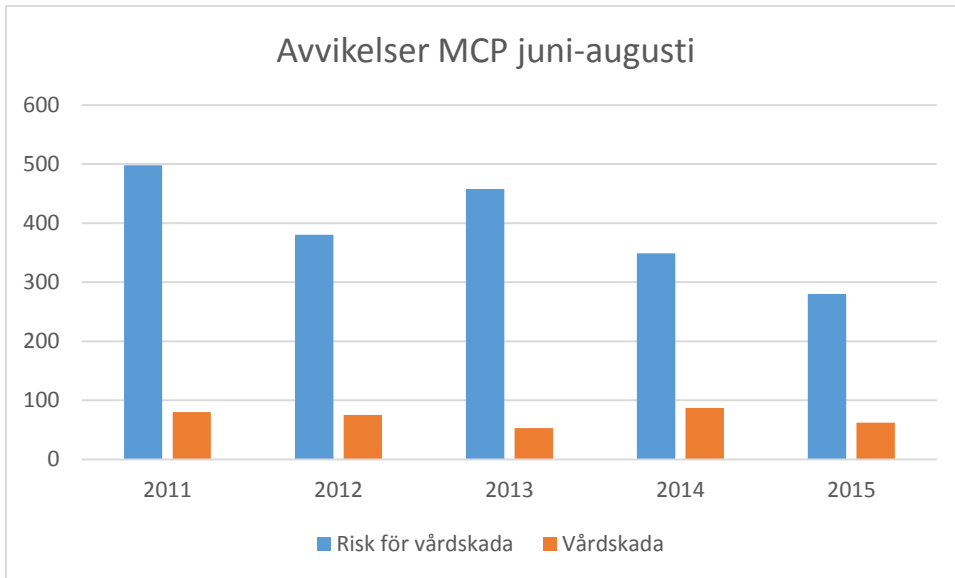
Den dagliga sjukhusgemensamma vårdplatskoordineringen fungerade väl och det kommer att tas fram ett förslag på hur vårdplatskoordineringen kan utvecklas att gälla sjukhusövergripande även under resten av året. Även samverkan med kommunerna liksom funktionen sjukhusdirektör i tjänst har inneburit positiva förändringar jämfört med tidigare somrar.

Information om var man hittar somnardokument kan bli bättre. Detta gäller både sjukhusgemensamma dokument och information om vad som beslutats inför sommaren inom de olika verksamheterna.

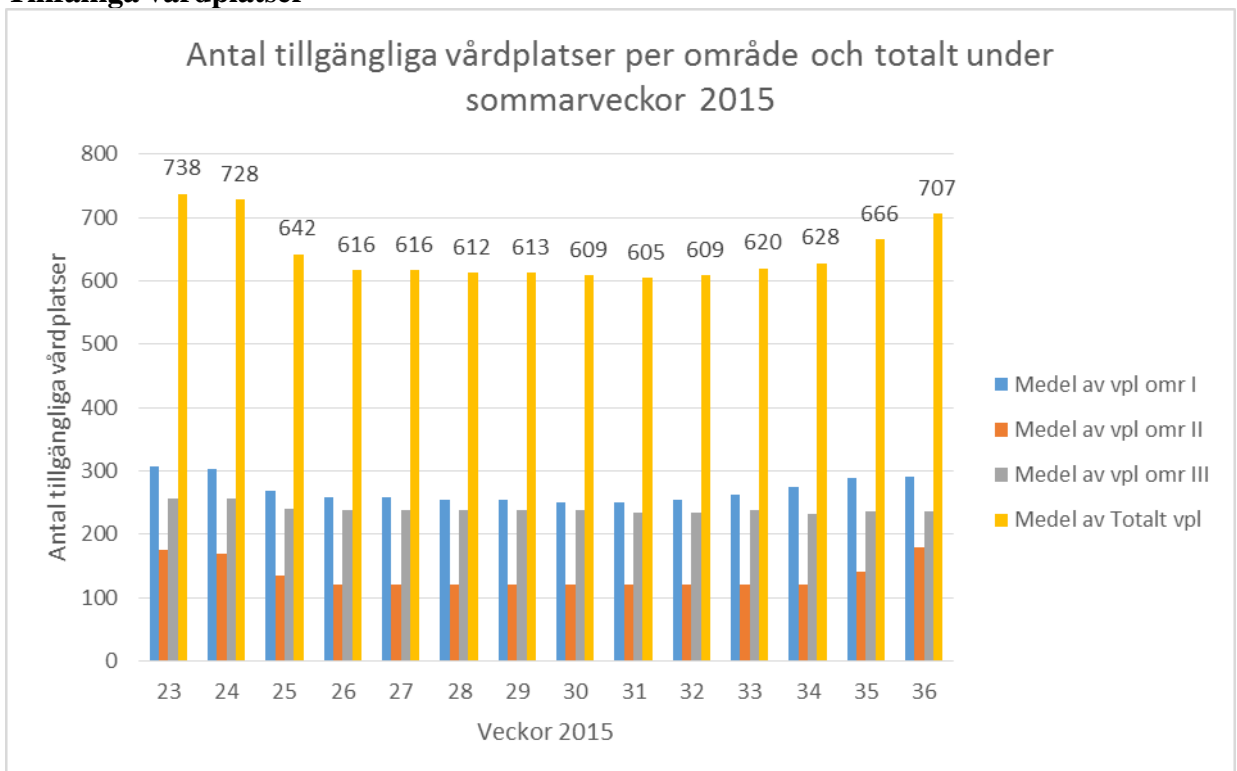
Rutinerna kring utskrift av diktat kommer att ses över inför nästa sommar.

Sommargruppens arbete kommer att effektiviseras inför 2016.
Förankringsprocessen ska utvecklas ytterligare.

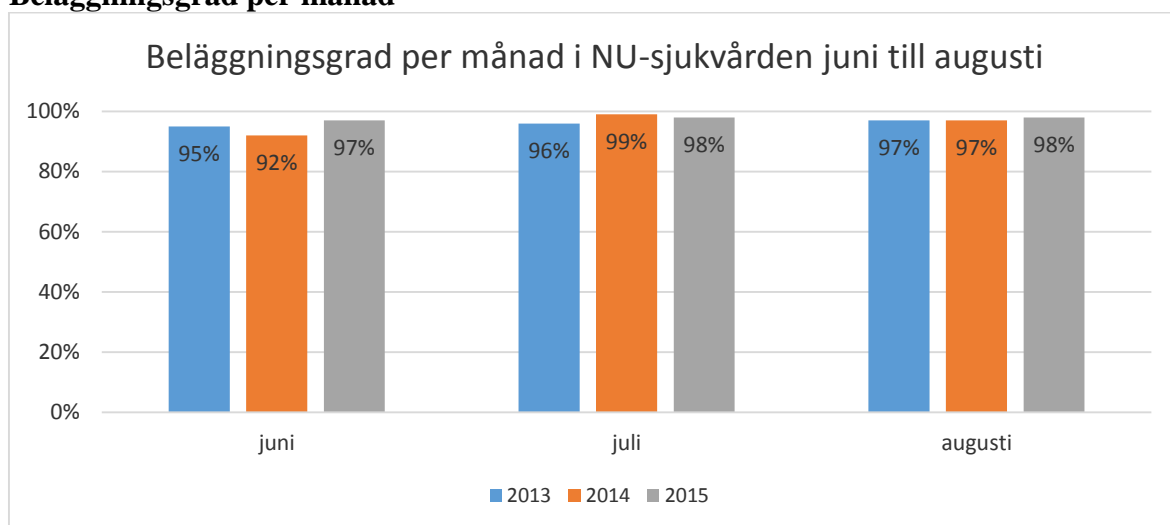
Tabeller och diagram

Tillfälliga vårdplatser

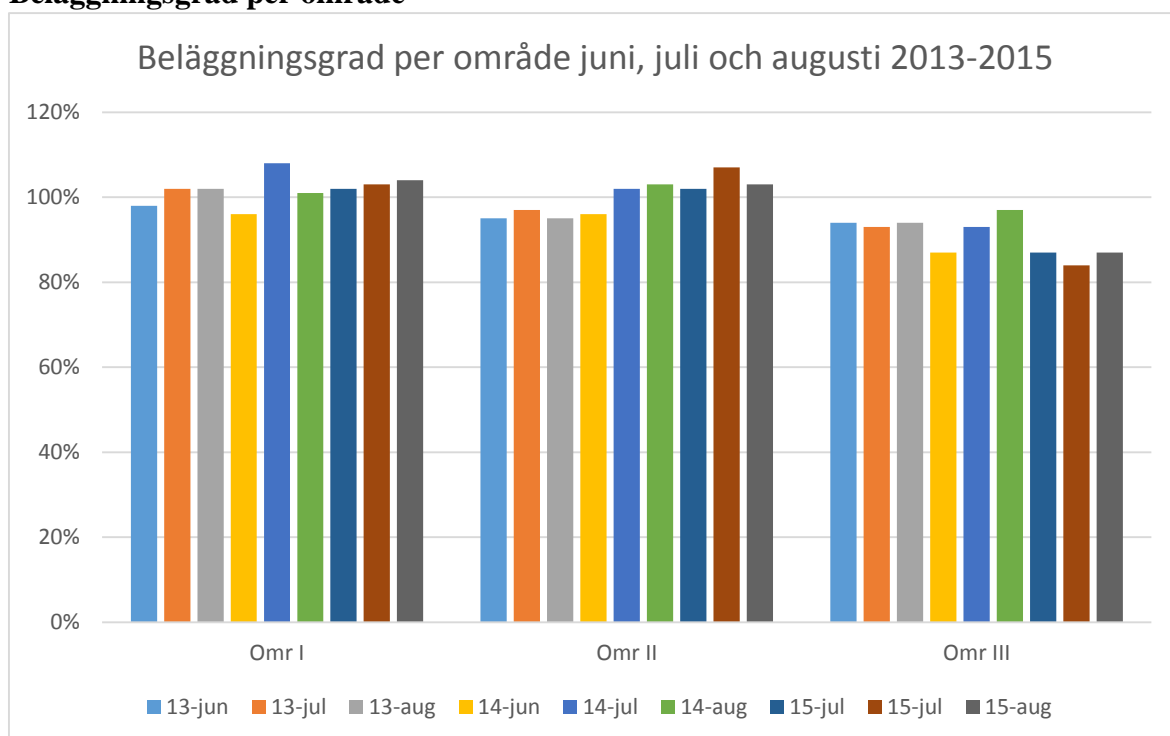

Beläggingsgrad per månad

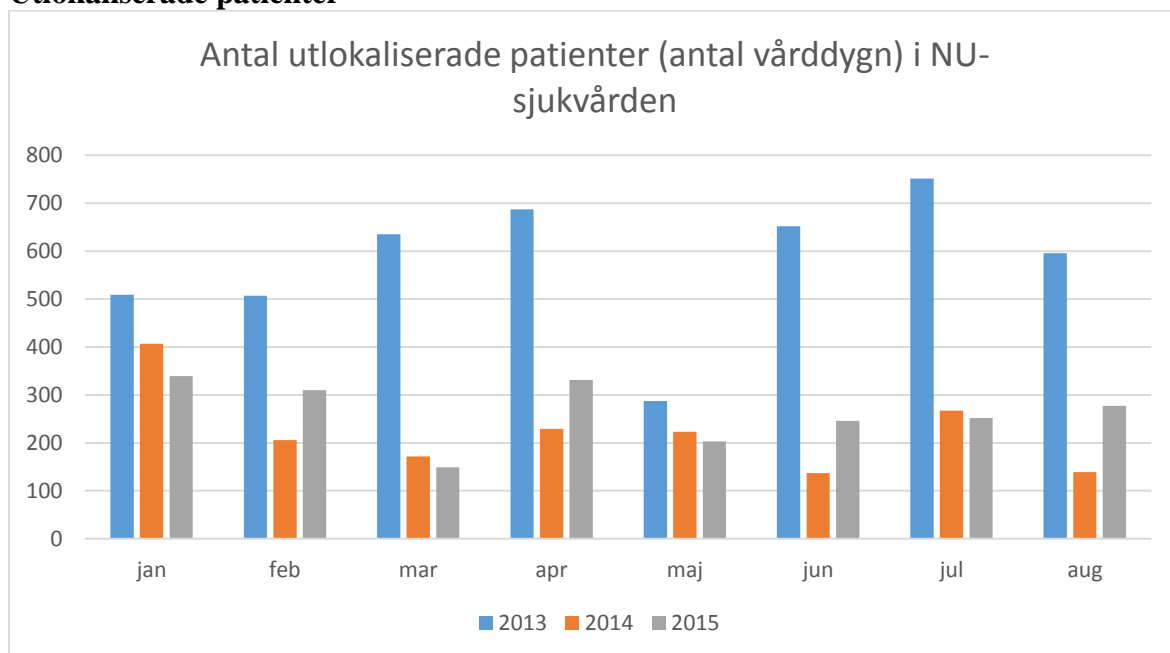

Diagrammet visar beläggingsgraden i NU-sjukvården, det vill säga hur många av de disponibla vårdplatser som tagits i anspråk sommaren 2015, 2014 och 2013. Jämfört med 2014 var beläggingsgraden i år något lägre i juli men högre i juni och augusti.

Beläggingsgrad per område

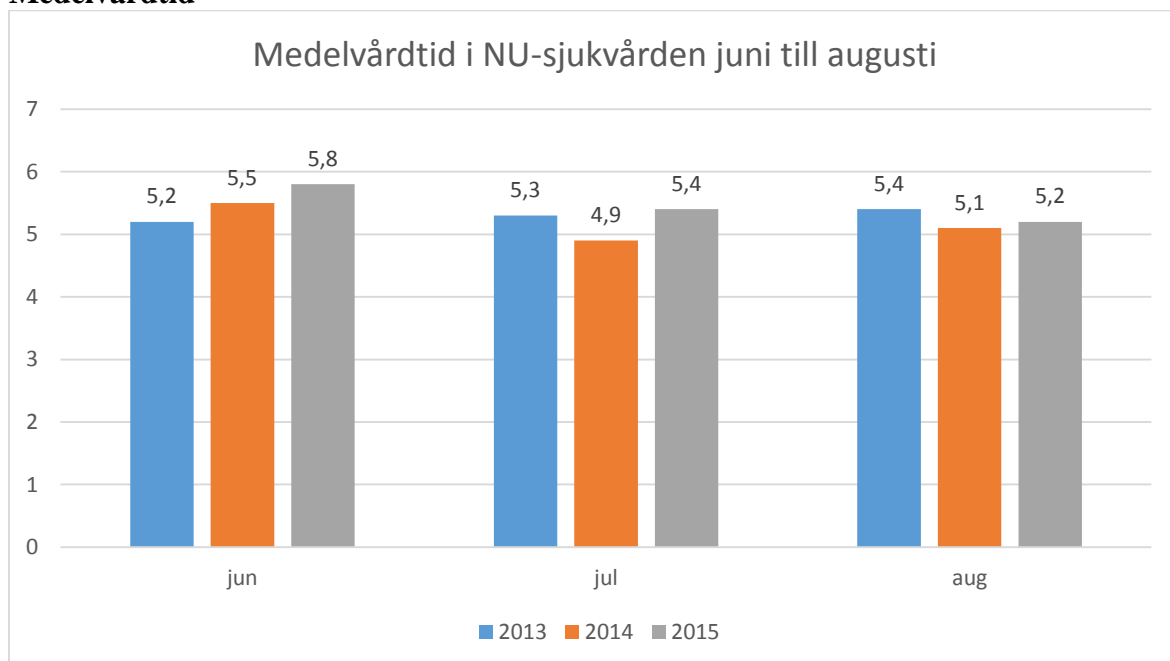

Utlokaliserade patienter

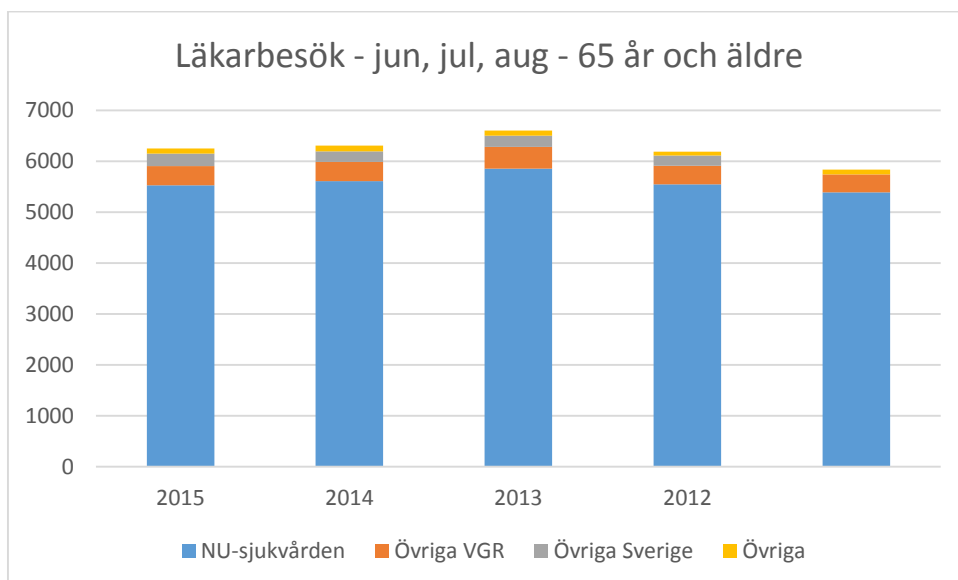
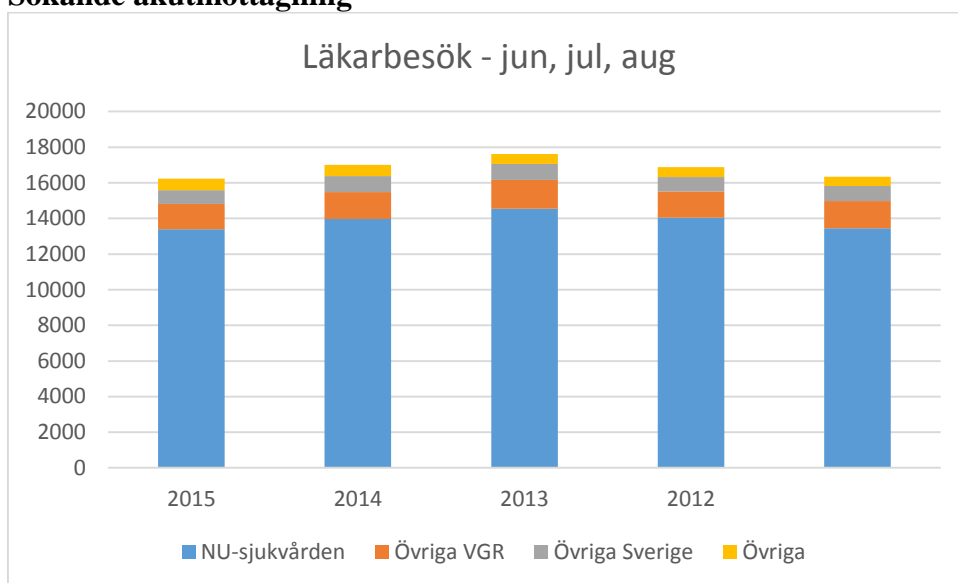

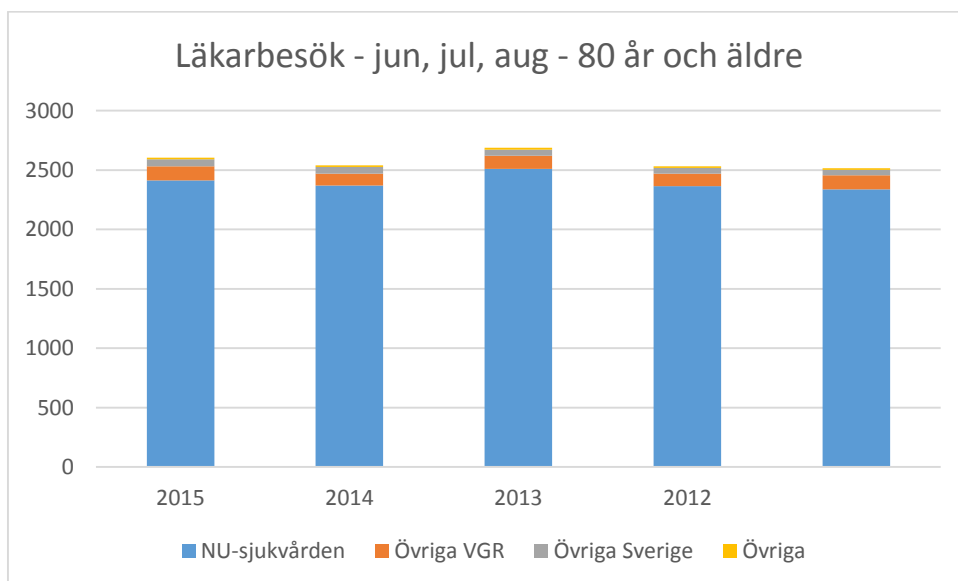
Antalet utlokaliserade patienter var fler under juni och augusti 2015 jämfört med under 2014. Det stora antalet utlokaliserade 2013 förklaras till stor del av att registreringstekniska skäl.

Medelvårdtid

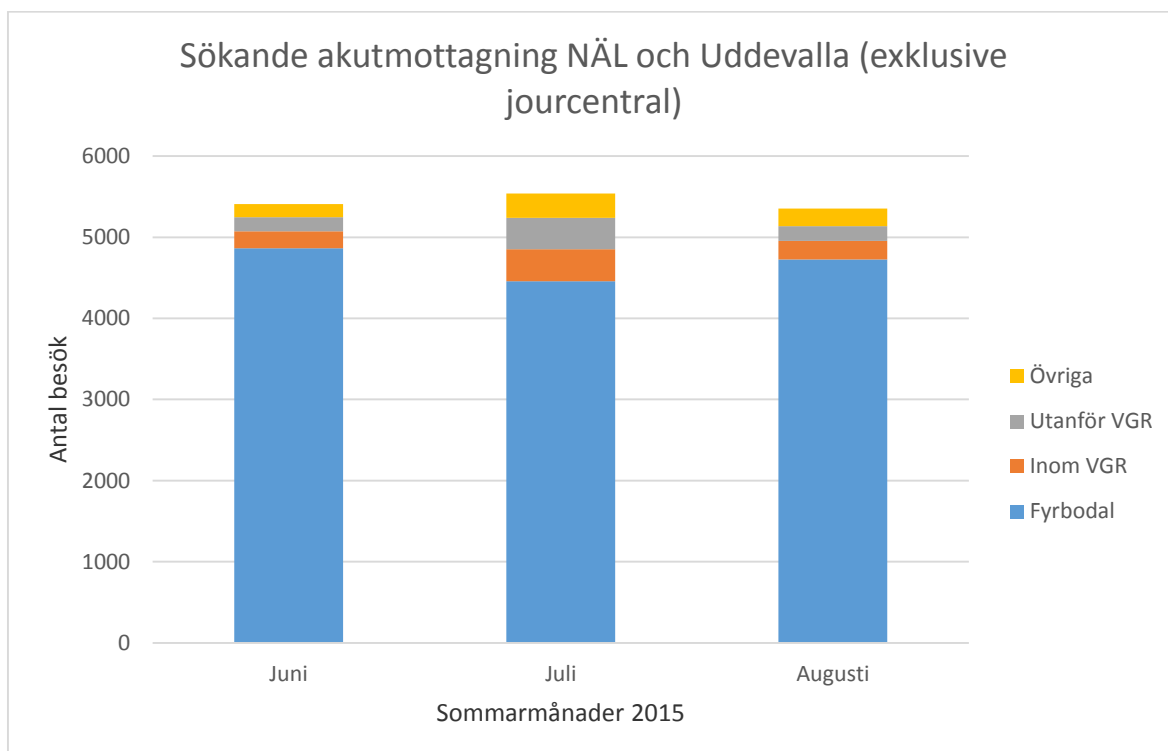

Sökande akutmottagning

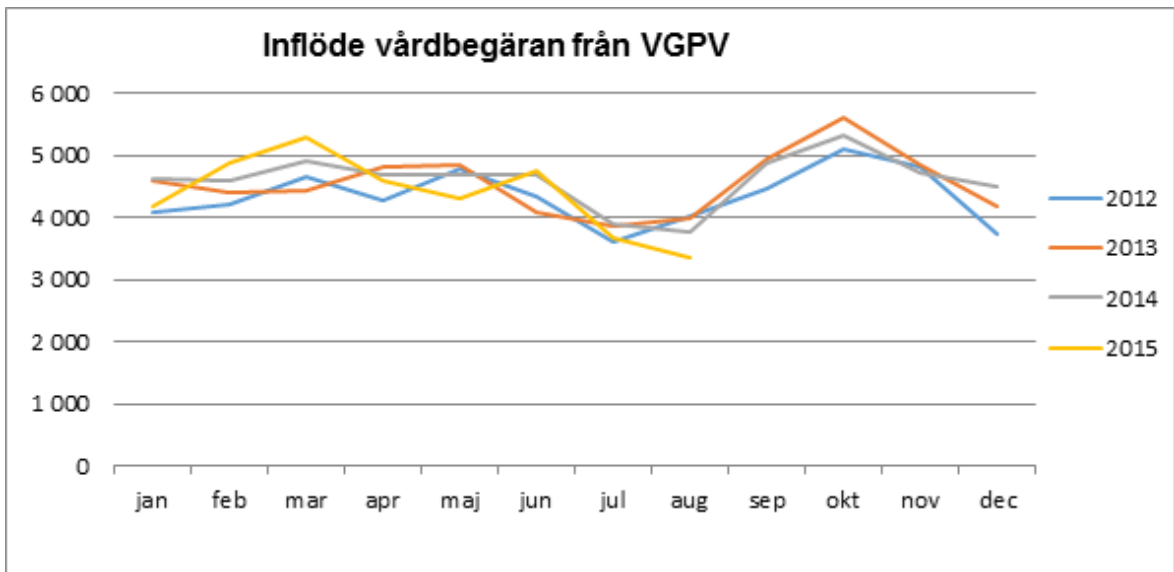
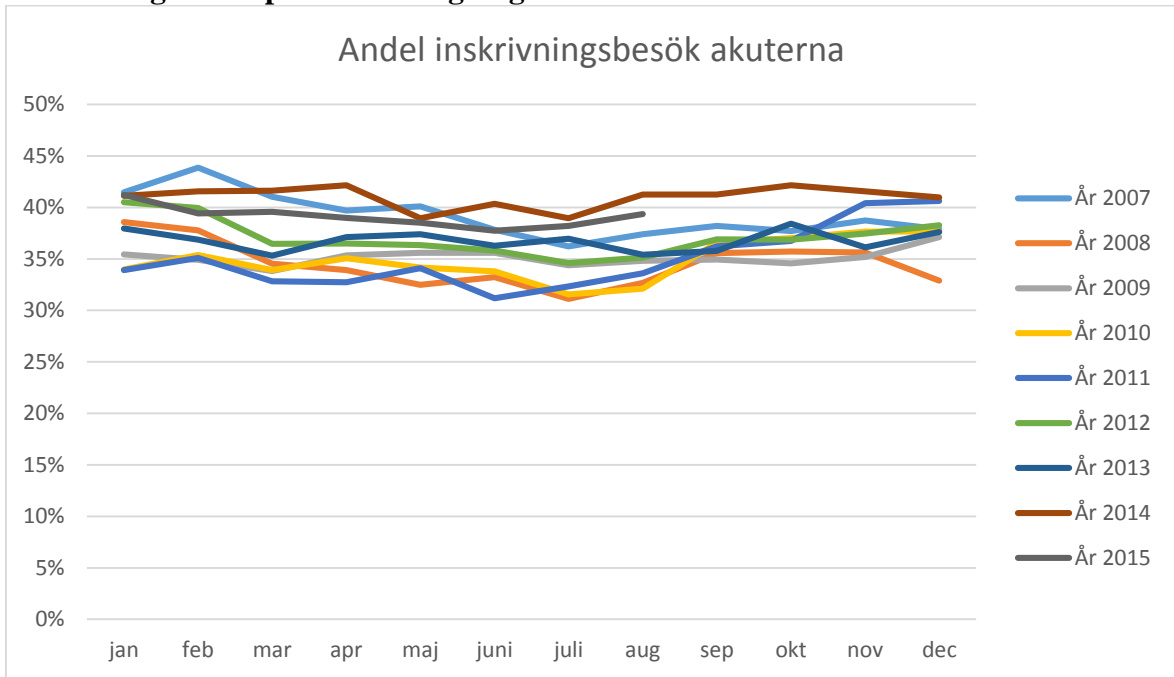

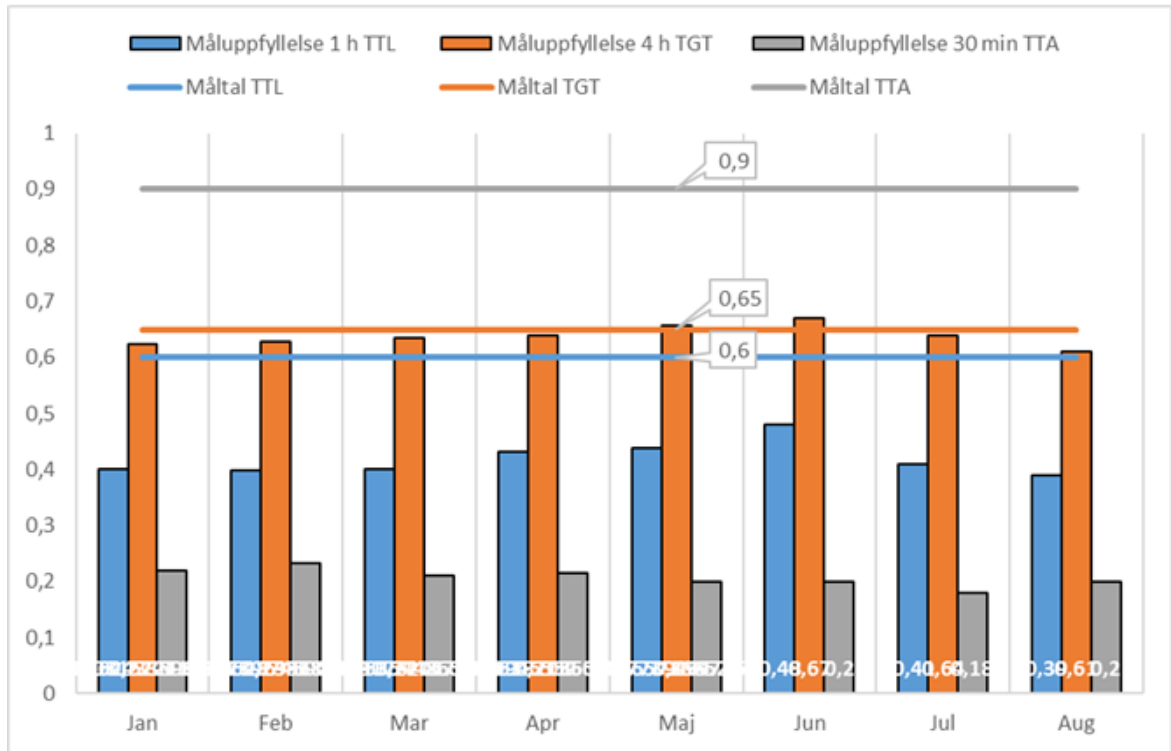
Inflödet av patienter till akutmottagningarna i Uddevalla och på NÄL (2011-2015) var lägre under sommarmånaderna 2015 jämfört med 2014. Framför allt ses minskningen hos patienter under 65 år boende i NU-sjukvårdens upptagningsområde (-487) medan antalet patienter 80 år och äldre år boende i NU-sjukvårdens upptagningsområde var fler (+43). Antalet patienter yngre än 65 år skrivna i övriga VGR och Sverige minskade också jämfört med 2014 (-103 respektive -107).

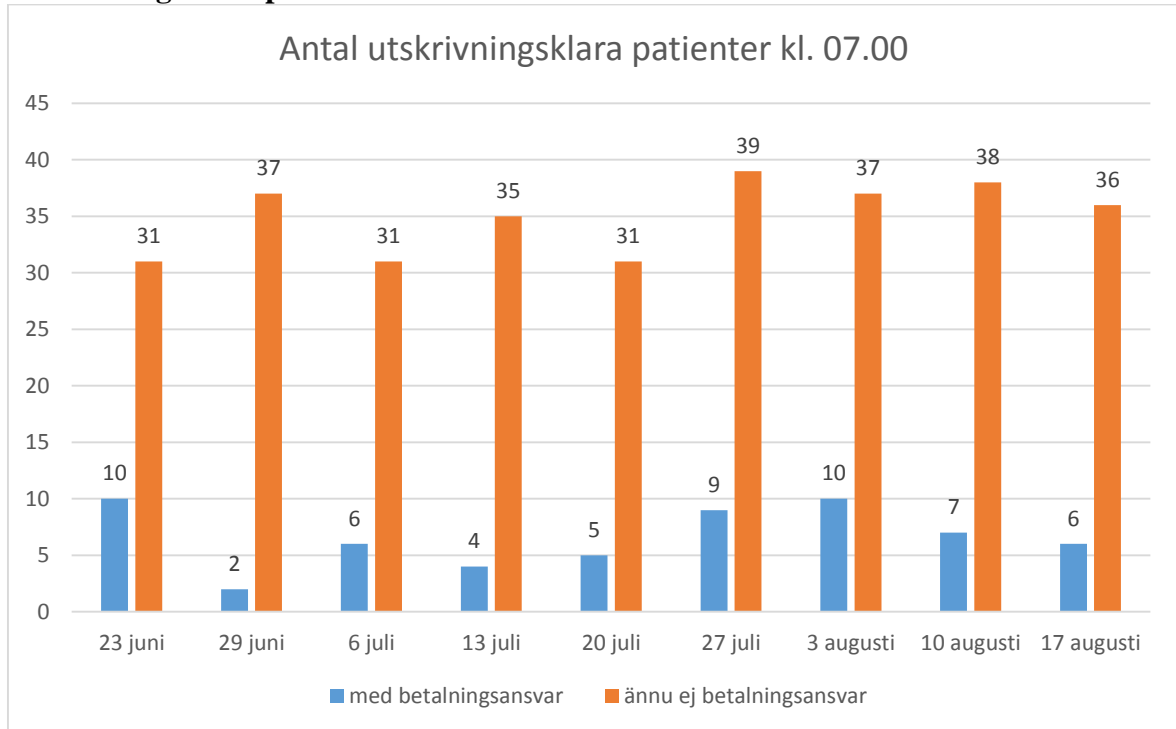
Inskrivningsbesök på akutmottagningarna

Tillgänglighet på akutmottagningarna

Utskrivningsklara patienter inskrivna i slutenvården

Antalet medarbetare i NU-sjukvården fördelade på sommarmånaderna

Netto årsarbetare	Juni	Juli	Augusti	Snitt/mån
2015	4 697	4 775	4 470	4 697
2014	5 001	4 873	4 582	4 819
2013	4 930	4 821	4 545	4 765
2012	5 032	4 938	4 498	4 823

Övertid

Övertid, Timmar schema, ack. juni-aug	Mertid	Enkel övertid	Kval övertid	Totalt
2015	9 143	6 335	31 642	47 120
2014	9 562	7 159	27 498	44 219
2013	8 330	6 386	27 828	42 543
2012	10 007	6 417	23 773	40 196

Sjukfrånvaro juni-augusti

Total sjukfrånvaro, ack. juni-aug	Sjukfrånvaro %
2015	5,8
2014	5,3
2013	4,9
2012	4,4